

Nájvékse i nájbole raz-
súrjene vendszke novine
vu Zdrúseni Drzsélaj,
steri vszáki réd vu Ame-
riki zsvoucsi vendov
szlisnoszti szlúsi.

Szhája vszáki pétek

Tauss je zaprejt!

Detektivje szo \$3000 penez najsl pod ednim kamlom, stero je Tauss naléko tá. -- Detektivje szo pazili na vszáki nyegov sztopáj ino zdaj ednouk szo ga zahodili i vönajsl sto je touvaj

Ono szmeeseno krádjenye od ed tiszti \$17,000 juliusa 21-ga, steri penezje szo szlísili General Cigar Company-je delavcov, je zdaj zse blúzi prislo do konca preiskávanye. Tiszto-ga hípá, gda szo Mr. Tauss-i peneze vkradnoli, je on tak pravo, ka szta nyemi dvé tou-vaja vzélá, kak szmo zse pred etim písali. Zdaj preminou-eso szrejo gojdnó szo pa de-ektivje najsl \$3000 na ednom szamom meszti-pouleg Wydnor-Hellertown pouti vcsaszi potisztom, kak je Tauss malo pred tisztim peneze csteo i potem szo ga Pinkerton detektivje vidli, kak je eden velki kamen gori zdigno ino je nika pod nyega djao.

Kak je Tauss odnet vkraj ediso, Pinkerton detektivje szo pa vcsaszi na tiszto meszto sli ino szo peneze vövvéli pod kamlom. Tej szo je vcsaszi od-neszli k-nyigovomi prejdnyem. Supt. Thompson-i, kí je peneze odneszi vu First National Bank i potisztom szo penezje prejk bilí dáni Supt. Halte-man-i, kí je páli odneszo vu

Bethlehem National Bank, gde je písács Herbert Cless vcsaszi szpozno tiszte papére i szvo je písalo, kak je on zamerkaogori na vkúper szpakivane peneze. Rávno Cless je bio, kí je juliusa 21-ga peneze pakivo ino prejk dao Mr. Tauss-i.

Detektivje bi zdaj escse tou radi znali, ka gde szo tej drúgi penezje, steri falíjo z-cejle sume. \$3000 zse májo, tak te zdaj escse morejo \$14,000 naprej szpraviti.

Trije Pinkerton detektivje szo zse od tiszto-ga dnéva mao za Tauss-om hodili, kak sze je tou krádjenye zgoudilo i zdaj szo ednouk eden vozéo odvélá, gda szo tej \$3000 dollárov najsl.

Kak szmo písali i znouvies písemo, tou krádjenye je zse vu prvom megnyeni nej bilou ediszo pred policáji i detektiví, ár je Tauss ednouk etak gucsao, drúgous pa tak i gda je szám ovado, ka je lláz gucsao te, gda je tou pravo, ka je school nyegov písács tidi zsnym bio, potém szo vcs nyemi zse nej vörvali.

Tauss je dojpovedo z-szvoje csészti

Bívisi Manager od General Cigar Company-ja je doli povedo z-szvoje szlúzsbe za volo krádjenoszti

Benjamin C. Tauss, General Cigar Company-je manager je z-szvoje szlúzsbe dolipovedo. Dolipovejdjenye je trno vkúper prikapeseno z-tisztim touvajsztom, stero sze je zgoudilo juliusa 21-ga, gda szo Mr. Tauss-i \$17,000 vkraj vzéli na Hellertown pouti. Po nyegovom glásenyi, szta prej dvá csloveka gori szkocila na nyegov masin na Adams streeti, zselezne-pouti prejkhdobi, zapovedala szta nyemi, naj sztáne i peneze szo nyemi vkraj vzéli. Zavolo toga, naj obráni kompaníjo od zgúbenoszti pri insurance kompaniji je Tauss tou pravo ka je Charles School, fabricski písács tidi zsnym bio, gda je on peneze pelo. Tá pripoveszt je szledi zgúblá valánoszt i manager je szám vadlúvao, ka je on rejszan szám bio te, gda je peneze pelo.

Szledi potisztom szo tiszto tásko vu steroj szo penezje bilí najsl pouleg Hellertowna. Nikak potisztom je Mr. Tauss hodo vu Philadelphia i tam je vöpoiskao na policájszti bodouesi kejpami tiszto-ga csloveka, steri je nyega goriszta-vo i peneze odneszo, ali policáji, do eti mao, nema jo naprej pokázati tiszto-ga csloveka, kí je peneze odneszo.

Doszta zmejsani glászov je zse bilou razgláseno od tiszti mao pouleg tej penez i lüdsztvo je rejszan tak miszlilo, ka je tou vkúper napelano bilou. Ali potrdjeno je nigdár nej bilou táksaga gucsa i zdaj zse pa jesztejo szvedocke, steri tou

právi jo, ka szo vidli Mr. Tauss z-touvaji vrét na masini.

Mr. Tauss je manager bio pri General Cigar Company-ji nikkelo lejt ino je dobro szpoznaní med Bethlehemszkimi prebiválcami. Doszta lüdi szí je tak miszlilo, ka do Cigar Fabrike voditelje nyega na tou prisziljávali naj dolipovej z-szvoje szlúzsbe, ali zdaj sze je nacsí zgoudilo, ár je on zdaj szám z-szvojoj vouli dolipovedo, z-szvoje szlúzsbe, stero-ga sze je nisece nej troustao. Kak je zdaj zse znáno, tá dolizahválánoszt je potrebnj sztopáj bíla, csi tak ka Cigár kompanija nescse szvoje peneze zgúbiti.

Gda je district manager opítani bio pouleg té doli zahválánoszt, on je nikaj nej sescse ovaditi drúgo, szamo tou, ka je Mr. Tauss vcs nej z-touv kompanijov. Telko je escse zamerkaog, ka je Mr. Tauss od 15 do 20 lejt bio pri toj kompaníji v-szlúzsbi i vszigdár sze je trno dobro oponásó. Telko sze je tidi vözvedlo, ka Charles School, písács je izda pri szvojem deli oszto.

Predelávanyé

Contraktor Frank B. Glassmire je zdaj ete keden v-pondejlek zacsno delati na Caffrey imenüvanej zidíni predelávanyé i vékso zidíno kooj od 1-11 E. Third Streeta za tiszto lejpo nouvo baoto, stero de McCrory Co. mejla vu toj zidíni. Tou predelávanyé i kcoj zidánye more vu 60-ti dnévaj gotovo bidti, ár 1-ga oktobra tá kompanija zse scsé zacsnoti szvojo baoto. Trzsila de vsze tak, kak vu pét i deszt cent-nom stori, szamo ka za vékso cejno tidi vsze lehko dobí kújesztejo szvedocke, steri tou

Kak viziko je bio Shenandoah

Gda je Shenandoah ober bethlehem várasa leto juliusa 24-ga, na steroga je jezero i jezero lüdsztva glédalo ino vszáki je szamo na tou nálezsen bio, ka kak viziko je Shenandoah od zémle. Bilí szo, kí szo tou pravli, ka je edno jezero fuszov viziko, drúgi szo pa tou pravli, ka je pét májlov viziko. Bilou je edno pár lüdi, kí szo tou seseli znati, ka kak nágo je leto, ali sztálno je ni eden nej znao, ár szo racsunali, ka je od 20 do 40 májlov nágo na vöro leto. Ali za isztino, Shenandoah je bio 3000 fuszov viziko od zémle i 48 májlov nágoszti je leto na vöro, gda je ober bethlehema bio.

"Bill" Highfield, kí prebiva 705 Dellwood streeti, kí je kotriga Bethlehem Steel Company champion soccer team-i, je bio te jedíni, kí je nej bio zadovolen szamo z-tém, ka je csúo i ka szo drúgi na pamet gucsali, nego písamo je poszlo Commander Lansdowne-i, kí je voditel bio Shenandoah, gda je ober Bethlehema leto i na tou je ete odgouvov doubó:

"Odgouvov na vase juliusa 24-ga písano písamo, Vam jazsz telko naznamim, ka je U. S. S. Shenandoah 3000 fuszov viziko od morszke licoj-ne bio, gda je ober Bethlehem várasa bio. Ali kak znánye mam, Bethlehem váras je 500 fuszov vise od morszke licojne, tak te tou vizikoszt morete vkraj racsunati, po sterom osztáne 2,500 fuszov, tou je práva vizikoszt bíla, gda je Shenandoah ober Bethlehem várasa bio. Odgouvov pá na tou, ka z-kaksov nágosztojv je leto. Telko vam naznamim, ka je Shenandoah 48 májlov delao na vöro, ali k-tomi telko zamerkam, ka je veter prouti píhao i tak nász je 10 májlov nazáj drzsao, po sterom je nyega práva nágoszst bíla pouleg 38 májlov na vöro.

"Osztánem z-postenyom, Z. Lansdowne, Lt. Commander."

Shenandoah je Indiánszko imé, stero pomejni "Zvezd Szesztra", predtém je bio ZR 1. Tou nouvo imé je nyemi dáno bilou 1923 leta oktobra 10-ga dnéva. Notri vtálani je vu U. S. Navy lüftno szlúzsbo i officialno ga imenüjejo kak "Fleet Airship No. 1."

Vküper posztávanyé toga Shenandoah sze je zacsno v-Lakehurst-i 1919 szeptembra meszeca i zgotovleni je bio 1923 augustusza 20-ga Nyegova duzsina je 680 fuszov, dugsi kak pa sterikoli dugi morszki hajouv. Diameter je 79 fuszov na szrdíni, gde je nájkúsi, odznoutra je moesen lejsz za tou naprávleni, naj ga vkúper drzsi, vu sterom jeszte jo mále kámre za gás. Drzsi vu zsebi 2,100,000 kubik fuszov gáza. Z-hydrogén-om lehko zdigne 136,000 fúntov, tou je pouleg 61 tonov i helium gázom malo menyé. Nyegova nágoszst vu lüfti je 65 májlov na vöro i návadno na nyem vu szlúzsbi jeszte 35 lüdi. Tej lüdjé szo raztálani na stiri tále vu tiszti kabináj, steri odszpodí doliviszíjo i nisterni pa odznoutra vu nyem tidi szpunývajo szvoje szlúzsbe. Ali gda je ober Bethlehema leto te je 49 lüdi na nyem bilou, stero je nájvcs escse doeti mao. Liki tej szo nej vszi v-szlúzsbi

bilí, ár szo bilí privátini mehanikusje i eden novin riporter z-Scranton, Pa. je tidi med nyimi bio.

Ocelno trzstvo poboug-sanye kázse

Drúgi blast furnace vu delo posztávijo v-Bethlehemi. -- Vu drúgi várasaj sze delo tidi pobogsáva.

Ocsividno je, ka sze ocelno trzstvo doszta pobogsalo od 1. augustusza mao. Zoucsi z-tiszto potézsenosztjov kak je preminouese meszece sztalou ocelni fabrík delo.

Edno nájbole imenitno i zamerkanya vrejdnó vu tom glászi je tou, kak zdaj páli eden blast furnace (raztopálnico) notri zakúrijo ino vu delo posztávijo eti v-Bethlehemi.

Vu Steeltoni sze rail mill (gde sze sinye rédíjo) pá zacsne delati z-ednov sifto. Vu preminouesem meszece szo tam nika nej delati. Vu Lackawana fabríki szo zdaj zse eden cajt vu bar mill-i szamo edno sifto delati, zdaj poetomtoga do dveje delati.

Tá informácija, stera sze je zdaj vödáli od Bethlehem Steel Co.-je, je edno znamejnje od trzstva poboug-sanya na vsze kráje vu Bethlehem váras. Od pár meszece mao je zse tak trno potézseno bilou cejlo trzstvo eti v-Bethlehemi i tak rávno tidi vu drúgi várasaj, ár je dela nej bilou zadoszta, delavci szo szamo polojno vrejmena, ali pa szploj nika nej delati.

Zdaj ka sze ocelno trzstvo bouge kázse, jeszte vövidejnye, ka za tém pride drúgoga trzstva pobogsanye tidi, záto ka csi sze zdaj zse zacsne delo pobogsávati, tou telko pomejni, ka na jeszén escse bouge more bidti, stero nam páli tou kázse, ka zse jeszte sztálno pout, na sterój sze vüpa jo trzstvo escse na bougso pout pripelati, kak pa zdaj sztojí.

Vecs delavcov vu delo posztávleno

Vu bethlehemi szo zdaj dela nouva Union zselezne-pouti stácia i ete keden je zse pávecs delavcov k-deli posztávleno naj kak nájprve morejo zgotoviti fundament i potisztom de te zse z-cejlov moesjou sio delo. Odloeseno vrejmen je nej vövtálano, ka gda more tá stácia gotova bidti, ali telko je zgláseno, ka je zdaj zse vsze krédi i za pár dní sze z-cejlov moesjou zacsne delo, naj kak nájprve prejk dájo gotovo stáció szlúzsbi.

Drüstveni Piknik

Prvo Szlov. Brat. Pomága-jouese Drüstvo zdaj v-nedelo, aug. 10-ga prírédi letosz szlej-djen velki Piknik vu Szv. Jó-zsefa Fárom Parki. Vszáki szlovenec naj tao vzeme na toj szlejdnjoj drüstvenoj veszélnici vu etom leti, ár sze drüstvoditelsztvo poszkrbelo od toga, ka naj sze vszáki gouszt veszélo csúti. Bode trno zsmajna jejsztvina i dobra pítvina. Igranye de pa Iván Dezsója orchestra obszlúzsávála.

Zita nescse komédijo spilati...

Vogrszki mágnsáke tidi nescsejo komédiáske bidti za szvojo lübléno kralíco. -- Tak Zita, kak vogrszki mágnsáke szo razburkano vrgli nazáj edne mozi-firme ono ponüdbó, ka bi na ednom filmi goriszto upili spilati

Dr. Dobaj István, kí je nej dávno domou v-Budapest prisoz-Drúseni Drzsél, gde sze je dugsi cajt zdrzsávao, je edno zavüpanye doubó od edne Hollywood-szke, Cal mozifilm firme, naj vu nyénom iméni ponüdbó dá naprej Zita bívsjoj kralíci i vogrszkim mágnsám, ka bi na ednom historicsnom filmi naj goriszto upili, na sterom filmi je ta firma namejni-la notripokázati tragédicsnoga sorsa Károly krála szítek. Ali tou ponüdbó je tak Zita kralíca, kak vogrszki mágnsáke zburlani vrgli nazáj.

Zita kralíca bi cilou velko sumo penez dobíla za tou, csi bi goriszto upila ino bi escse poviden kontratus dobíla, csi bi sesela spilati na filmi nadale tidi. Ali csi rávno nyéna materiálna sztáva blúzi sztojí k-popolnoj nicesztnosztí, dönok je nej sesela privolití v-tou komédijo, kak stero sze ne príglíja vkúper z-laszktivno ino nyéne decé plemenitosztjov.

Po predpravki bi na kejpi

vszi tiszti mágnsáke tao vzéli, steri szo 1917-ga leta na korunüvanya szvetüvanyi nazoucsi bilí ino aktiven tao meli.

Mozi-firma bi nej proszila ksenki tej glávni goszpoudov táljemánye. Tou ponüdbó nyim je dála, ka ár bi oni tak nej vzéli pláce za szébe, na té cil nakanyeno sumo bi firma poszlála Ziti bívsjoj kralíci.

Tou nakanejnje sze nemre szpuniti — je pravo Beniczky Ödön, králeszkoga pártá eden voditel — ár je tou polno nedosztojno k-szpoumenki Károly krála. Penezna podpora je páli neprisztojna k-bívsjoj kralíci Ziti.

Tak szo pa vszi na ednom previdejniji, ka za nevolni pár desztéjezér dollárcsekov oni nedo sli za komédiáske, natelko je escse záto nej vu nevoli Zita i nyéna oszméra deca, vej vogrszki mágnsáke májo, ka do jo hránili, stero do sztrádajoucsi, lacsni vogrszki delavci za nyí príprávlali.

Szövetségov Piknik

Szövetséga 33-ta bethlehemszka vejka zdaj v-nedelo, aug. 10-ga strti velki Piknik prírédi vu University Parki, na steroga sze vszi szlovenci z-postüvanyom pozovéjo. Bode dobra vogrszka jejsztvina i fájna pítvina pa nájbougsi goszarje do igráli. Piknika dohotek sze obrné na nouvi delavszki dom.

Desztó oblejtnico szo szlúzsili vu Belgiumi

Té preminoucsi pondelek, Aug. 4-ga, je bilou deszté lejt ka szo némei z-szvojov vojszkov oprvim prejk sli ino notri vtrgnoli na belgiumszko zemlo i za toga volo szo belgiumszki sztancsarje na té dén poszvetíli deszté lejtno oblejtnico. Na té szpoumenek ka szo 1914 augustusza 4-ga ob 9 vöri 30 minutaj némei prejk szto upili na belgiumszko zemlou, szo vsze fabrike tulile, rávno tak lokomotívje i hajouvje tidi bole kak pét minut.

Prevngó belgiumszki prebiválcov je poszvetílo té dén i v-cerkváj szo vsze povszédi zvoníli i bozso szlúzsbo szlúzsili, prebiválci szo pa z-kuznatnimi ocsámi miszlili na ona trplejnja, stero szo trpeli vu toj preminouesoj groznoj bojni.

ZAMERKANI OD K. K. K.

Woonsocket, R. I. — Lucien C. San Souci, kí je riporter pri La Tribune, Francuskoga jezika novinaj, je zdaj té preminouese dní naprej prisoz — pár dní ga je nej domou bilou — i na velko szásenoszt nyegovi príjatelom je velki "K" meo gori zazsgánoga na cseli ednoga pa na lejjov rouki, ino je tak pravo, ka go ga Klansz-manje zgrabili no szo nyemi tou gori szészgali z-zserjávím zselezom, gda je on sescse vö-pohszltinoti tiszti gyúlejs, stero-ga szo drzsali pouleg Blackstone, Mass. drzséle. Klanje szo ga najsl vu trá-

Vu Srbiji szo páli kralá scseli klati

Eden belgrádszki policájszki kapitán je scseo vmoriti Alexander kralá.

Szrbzski gláven váras, Belgrád je imeniten od toga, ka tam radi kralé kolejo. Vu tom balkánszkom várasí je zdaj páli zvónréda nemirovna razplozsoszt. Okouli szrbzskoga trounsa sze zdaj znouva vmorcov krváve tejnye gíblejo.

Vu Belgrádi szo gori prisli na ednoga vmorszko predpravko, stero szo prouti Alexander králi i Pasics bívse-mi miniszteri nakanili.

Belgrádszskoga policájsztva ruszoszskoga razréda prejdnyika szo dojasztávili ino ga z-tém krívíjo, ka je na rátanye Moszkve on sescse vmoriti szrbzskoga kralá i Pasicsa, kí je tiszto-ga hípá escse miniszterszki predsiedník bio.

Tou vkúppriszéganyé je edna ruszoszka hercegojca razkríla, stero imé escse zdaj ne-ovádíjo vö pred ocsivesztnosztjov.

Po nájnovejsi glászaj sze na Horvatskom kommunisti mocno organizéjrajo. Horvatski párt sze je odkrito k-ruszosz-komi erdésemi internacionáli pridruzso. Radics István toga pártá predsiedník, horvatskoga lüdsztva nájznamenitejsi vo-ditel velko pozványo szpunývávó vu onom gíbanyí, steromi oil je bolseviski republik nasztáványe vszepovszédi na Balkáni.

Vu Belgrádi dojasztávleni policájszki kapitán prej vu vezáliscsi sztojí z-tisztimi vmoroi tidi, steri szo pred pár lejtmami Draskovics bívszega znotrejsnyega minisztera bujli.

Policájsztvo je velko preisz-kávanyé zacsno na vöposz-lejdjenye vszej ovi vkúppri-szégnyencov.

vi nej dalecs vkraj od onoga meszta kak szo oni gyúlejs drzsali.

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Deszét lejt

je minoulo juliusa 28-ga, ka je ausztrianszka-vogrszka monarchia bojno napovejdala Szrbiji ino z-tém dogotkom sje je zacsnoła modernoga cslovecsansztva nájvékse krvi pnejávanya meszerija, civilizacijani národov historije nájgnoznější szklen : szvetszka bojna.

Od steri mao szvejt sztojí, kulture szo sje poroudile i porúsile, ka naj sje na porúsaj nouvi národov ládanye porodí ino naj sje nouve kulture szémen szklica vö. Tak sje je znicsila Pheonicije egyiptomszka kultura, tak sje je ponúsila grcska kultura, ka naj nyéno meszto rimlánszka prevzeme, stero je lüdsztvo vandranye porúsilo vküper. Cslovecsansztva zsítek válovitno ide naprej, na vréjek szkocsi, ka naj sje potem páli vu globocsino porúsi. Cslovecsansztva trdi grádi za historijo szo szamo gíabajoucsi kártni grádi, stere pometé, ka naj na nyigovo meszto vszigdár nouvoga, véksega zida. Mí, ki notri zsvímvo vu ednom vrszti, nemremo vözbroditi právdenoszt tisztoza neszmernoga tekája, steri cslovecsansztva zsítek ravná, kakda mravlé nemrejo notri viditi onoga csloveka vu düso, ki z-ednim sztopájom razklácsi mravlinyek, steroga szo mravléo jezere napravile z-zsítka goriáldüvajoucsoszkrbnosztjou v za szébe gledoucs na popolnoga.

Dnesz zse csízto vídimo, ka je szvetszka bojna neogibna bíla, ka szo jo deszetine lejt predpravke prehítile, ka je eden neszmerni mozoul bio na Europe tejli, steri sje je ednouk mogo rozpocsiti. Dnesz zse nemremo povedati tou, nemremo kebzüvati tou, csi bi 1914 juliusa 28-ga ausztrianszka-vogrszka monarchia nej poszlála Szrbiji ultimátuma, ka bi te dnesz nacsí vido vö szvejt, te bi vsze bougse bilou, ár bi te nej vdánila vu szvetszka bojna. Dnesz sje zse szveklo lehko vídi, ka je szvetszka bojna mogla vövdariti, ár szo kapitalisti, velki bankárje, rázloesni politikuské tou zse vküper szkühali i naprejprípavili ino csi bi nej vövdánila 1914-ga leta, te bi vövdánila 1915-ga, ali 1916-ga, ali bi sje véndar tá potégnoła escse 8-10 lejt ino véndar bi rávno zdaj vdánila vö, 1924-ga. Véndar bi zdaj napovedo bojno Francuski ország Némskomi országi, véndar bi zdaj posztávila na podplate Velka Británia szvojo vojszko, ka naj némske indusztrije obládnoszt z-rozsjom porúsi rávno, véndar bi zdaj poszlo ruszoszki cán szvoje obrozsene lüdsztva millione prouti granicam vu iméni pánszlávszkoga ideála, ka naj europejszki mourszki broud szprávi za komaj odüjavajoucsi neszmerni Ruszoszki ország. Telko gíabajoucsi zrokov je mejla ta szvetszka bojna, telko národne, plodne, tiváristvene gedrnosztí komplexum poznoküvalo tiszti vrejli tekáj, steri je vu szvetszkoj bojni explodejrao, ka je nej mogoucsse na jedíni gíabajoucsi zrok pokázati.

Deszét lejt je krátko vrejmen vu szvetszkoj historiji, nezneszé vecs vö, kak cslovecssega zsítka edno megnenye. Szamo tou vídimo, ka sje je zgoudilo vu deszeti lejtaj, szamo tou vídimo, ka szo lüdsztva millioni szpokapali na frontaj, ka szo sje országov mejé premejnile, ka szo szí kapitalisti escse vékse bogásztvo szpravili, szíromaski lüdjé szo pa escse bole koudiske grátali. Ali ka vszega toga po sztezej ka naszedüje, tou escse nevidímo, tiszto szamo po novejsi deszetin lejtaj mo vídli. Mogoucsse, ka je szvetszka bojna szamo eden ephemer, hitro minoucsi prikáz bio vu zdajsnýega vrszta zgodovini, ali tou je tüdi mogoucsse, ka je tou konca zacsétek, moderne ouropejszke civilizácije konecsnoga znicsávanya prva stácija. Mogoucsse, ka sje europejszka kultura za pár sztotine lejt znicsi, kakda sje je znicsila ázsijszka civilizácija ino cslovecsa kultura sje je prejk naszelila vu Europo.

Mogoucsse, ka je priszpodobnoga tekája zacsétek zglászila ta szvetszka bojna ino sztároga szvejtá tála kulture obrambno meszto tou pout Amerika bode. Ali vsze tou szamo pridoucsnoszt zná povedati, szamo z-prísesztnosztí nazájglédajoucsse cslovecsansztvo de znalo na csízti viditi vezdásnyega vrszta zgodbo. Telko je gvüso, ka sje je szvetszka bojna escse nej szkoncsala, szamo na papéri vídimo szkoncsanye, szamo sje rozsjé pocsíva, ali nabito, gotovo na tou, ka gdakoli znouva naj vu delo sztoupí. Národov boj, steri sje je z-szvetszskov bojnov zacsno, tecsé dale escse dnesz tüdi.

Mogoucsse, ka po jezero lejtaj, csi de zse cejlaga vezdásnyega cslovecsansztva historija szamo vu legendaj zsi-vejla, csi je zse vrejmen na práj szemlélo pükse, stüke ino technike drügo vmárjajoucsso skér, csi gorimerkanye, dokumentí kinga sje rávno tak na práj szemelejo, kak vsze,

Szvejta nájvéksega meszársztva deszéta oblejtnica

Pred deszetimi leti je Ausztia i Vogrszki ország napovedo bojno Szrbiji.

Juliusa 28-ga je minoulo deszét lejt, ka je tisztoza hípa bodoucsi ausztrianszki-vogrszki zvönejsnyí miniszter grof Leopold Berchtold poszlo szrbzskomi miniszterszkomi predszedníki i zvönejsnyemi miniszteri Nikolaj Pasicsi szledécsi ultimátum :

"Ár je králeszka szrbzszka vláda nej dála vugodnoga na tiszti napíšek, steroga nyej je ausztrianszki-vogrszki poszlánik poszlo juliusa 23-ga, 1924, záto je za toga volo caszarszka i vogrszka vláda prisziljena prijéti za orozsje, ka varúje szvoje pravice i priloznosztí. Od etoga cajtá vezdaj naprej sje zacsne Ausztia i Vogrszki ország vu bojnszkom sztáni z-Szrbijov."

Tej pár rejesi je nazvejsztílo krvávo szvetszko bojno. Rávno eden meszec szledi, kak szo Ferenc Ferdinánd vu Sarajevoji sztrejlili ino z-tém dogotkom sje je zacsno tiszti affér, steri je juliusa 28-ga vövdárjeno bojno zrokvávo, szo od cejlaga szvejta novine trno doszta písale. Dnesz sje zse lehko konstatajra veritno, ka csi bi sje glí nej zgoudilo tou vmorsztvo, te bi tüdi vövdánila szvetszka bojna, te affér je szamo krivi zrok, dána prílika bíla szvetszke bojne vövdárjenyi, ali nej je bio isztinszki zrok.

Konstatajrao je tou tüdi ka csi je bár milüvanya vrejden neszmileno bujti trouosza örocsnik i zsená, ali dönok nemamo zroka sajnálivati tou, ka je Ferenc Ferdinánd nej prisno na trouos, escse sje moremo veszeliti na tom, ár je on neszmileni protivník bio nej szamo Vogrszskomi országi, nego zvön csehov vszej drügi národov tüdi, stere je vsze scseo notri vtopiti vu velko Ausztijo, zsterim dogotkom bi persze zgübilí szvojo neodvisenoszt i lasztivno právdenszko násztavo ino bi vö bílí obszlüzseni Habsburgszkomi robsztvi.

Deszét britki, krvávi, blázni lejt je minoulo od tiszti mao, ka je tá grozna szvetszka bojna vövdánila vu Europi. Zse dávno je ponücana groznosztí vszáka rejese, stera bi szamo priblízsno znála karekterizejratí te preminoucsse deszét lejtá, ino csi bi nej bílí lehkoga szrdéa, pozablívi i zmenkanoga poumlenya lüdjé, tak bi szí zdaj na nájgroznejšo deszétó oblejtnico mogli glavou notri mlátiti od krvi vu namoeseno zemlou, bár bojne po vszákom pozsári osztányeni pepéo bi tüdi nej bio zadoszta k-tomi, ka bi z-morsztvom ali krvízsednim navdüšávanyom vesinyene nase grejhe doli zesízto.

Deszét million — Goszpodne bozse, deszét million — lüdi je szpadnoló v-tej deszeti lejtaj, szvejta za nájbole zsítka valon deszét milliónov. Csi bi naednouk zdaj vszákomí csloveki na pamet prislo, ka kelko je zgübo i ka je zgübo vu tej deszeti lejtaj, csi bi vszáka zsen-szka, moski, dejte joukati zacs-noli za zgüblenoga szvojeja blízsnýega, káksi neszmerni tur-bnosztí mars bi kavulo na szvejti. Tou bi bilou véndar vrejdno i prisztójno szvetüvanye toga od prekunyenosztí cifrasztoga dnévá.

Ali cslovek odpüszti i pozábi. Ino csi rávno poumli, nyegove szkuzé, jávkanye, preklénsztvo, psztüvanye sje na

stero nas vezdányi zsítek pomejni, edna nouva bíblija de vcsíla cslovecsansztva zgodbo, stera sje od szvetszke bojne z-etov recsjouv szpomené : Krví povouden.

prouszne recsí vtisa ino csi stoj glí obcsüti vu szrdéi z-ednim vdárcem, ka kaj sje je zacsnoło pred deszetimi lejtí, tiszti kontrno z-velkov mocsjouv : naj nede vecs bojne.

Vu preminoucsi dnévaj szo vu New Yorki po rázloesni placaj z-zalénimi vejkami opleteni truckov drzsali moski i zsen-szke donécsse gouvore prouti bojni. Na truckaj i zaszta-vaj je zvelkimi literami bio csloveka za Csloveka zvisávajoucsi napisz : NO MORE WAR.

Tak je, sikalo sje je guesati od bojne zdaj, na deszétó oblejtnico. Isztina, ka bi meszto gouvorov trbelo tiszte grozne ouranyane i csonklave lüdi vöposztaviti na truckaj, kak grozne, fárbnate, zsvoucsse i krváve illusztrácije k-bojnszkoj historiji. Nescesmo vecs bojne — szo predgali gouvornícke, vilicsno lüdsztvo nyim pouka i za dobro szpozna. Hvála bougi, szí mízli cslovek, véndar-véndar je dönok szlejdýnja bojna bíla ta komaj preminoucsa groznoszt.

Vu New Yorki je velka vnozina poszlúhsala edno kartonszko gvaná quaker zsen-szke recsí. Oh, kak dobro bi bilou, potrejbén, prisztójni mementó, csi bi vszáka szinü-zgübécsa mati vöprisla sje joukat na vilico.

Cslovek na lezsejsi sztáple po streeti, gda táksse vídi i csüje. Tiszte velke csarne literé je vroucssega szunca blízskétanye povéksalo, poliscsécsilo : No more war !

Vilicsnoga sümejnýa brezi ritmusa káosz sje je na tiho nouto poglado ino kak edno tuzsnoszt potisávajoucsi lübléni versus potrousta szpomínajoucsa szrdéa : No more war !

Pár streetov dale eden drügi truck sztojí. Na nyem, okouli nyega blüzi sztou veszéle, spilajoucsse decé. Lescsécsi csíszti marinarszki gvant májo oblecseni. Brezi mízli pobezsávajo okouli automobila, popejavajo. Nej ji razmiti ouzdalecs, ka popejavajo, ali cslovek szí tak mízli, ka tej tüdi tou zuníjo : No more war ...

Ali na nájvéksó szásenoszt sje je nej tak godílo. Ta drouv na deca je z-bajonétami obrozsena, okouli szébe patronszko tásko májo, vej je nyigov truck napunyeni z-püksami. "Naval Military Training Camp" — táksi napisz sje je lesesio na nyigovom trucki z-debelimi csarnimi literami. Ino tiszta sésztsztnájszet lejt sztara deca je obrozsena z-bajonétami, z-püksami, z-patronami.

No more war — kricsí kartonszko gvaná quaker-zsen-szka. Ka pa té scsé tá deca z-rozsjom ? Na koj sje priprávlajo tej ? Ka scséjo csiniti z-touv decouv ? Vej sje tü znouva na bojno priprávlajo ! Vej te zaman kricsíjo na ednom streeti, ka No more war, csi na drügom streeti drouvno deco páli na bojno vesíjo. Ino lüdsztvo pokorno táide mímo nyí — pa je zdaj bíla bojna vövdárjenya deszéta oblejtnica ino nikomi nevídári szrdé tiszti bajonét, steroga szo máloj deci na reberrice obeszili.

Ka bi trbelo tü csiniti ? Cslovek tak csüti, ka je nej szlobodno tü nemárno i brezi rejesi mímo idti, nego szilno,

escse vu vrejmeni bi nikaj trcsimár szamo telko povej nej belo csiniti, ár vu táksó formo znouva bojna bode, vej tak znouva na predcajto szmrt gájíjo zsveti zselejoucsse lüdsztvo. Ka bi trbelo praviti, ka naj prerazmí dejte i sztaris, ka Boug mo, nej je szlobodno, nej je szlobodno, nej je szlobodno bojno réditi, rozsjé dati cslo vekí, deteti v-roké...

Freemansburg, Pa.

Réden meszeesen gyülejs je bio zdaj preminoucsi ponderek vu Freemansburg vészí, na sterom gyülejsi je Joseph J. Rossy zdaj obprvim tao vzéo od tiszti mao, kak je z-tároga krája nazáj prisó.

Veszniczki ocsevje szo sje zglíjali vu tom, ka do osztro sli za táksimi, kí do z-automobilami náglo pelali po Freemansburgi, za toga volo szo zapouved vödáli, ka zdaj zacsnejo prouti tém tak imenüvaním "step on it", táksó pregányanye kaksje je escse nej blou. Vszáki táksi automobiliszt de osztro kastigani, koga za hodi-jo, ka de náglo pelo po Freemansburgi.

Nadale szo escse tou szkoncsali, ka do ognýogaszilci vszáki meszec mogli vrdejvanye meti z-ognýabránilszkov s-kerjouv, naj vu potrejbno vrejmeni vsze vrédi bode. Kak je gláseno na tom gyülejsi, tou szo ognýogaszilci zse edno pár meszceov zamüdili vesiniti.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE
SPECIALISZT

DAVID SPILBERG

VÖRAR I ZLATÁR

407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sje hizse vödájo, na kédne ali na meszece.

Fájna notri szprávlene hí-zse, elektrík i gáz poszvejt.

AMERICAN HOTEL

311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ DOLLÁRE

plácsamo vö tam prejk vu steromkoli várasí ali vészí, brezi dolipotégnyenosztí, po posti ali pa po telegráfi.

SIFKÁRTE odávamo na stero koli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placsíjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
133 Second Ave New York.

Piáne i Popejvke Soula

Po akadémicsnom methodusi vesim na Piano igrati i popejvati tak zacséne, kak naprejídoucsse, deco i odrascsene z-nájlepsim nászhajom. Vszáki 6-ti meszec z-korcentom poszvedocsíjo moji vucsenicke nyigovoga naprejidejnýa. — Dájte notri vpíszati szvojo deco, od zadovolnosztí garantejram.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igrateakadémije egzáména diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya

710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

SZTABLANO POSZOJLO GRÜNTALASZNSOSZT

prvo ali drügo vu vszáksém vrejmeni dámo

Mí kúpimo ali odámo Grüntalasznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

pouleg Western Avenue
Telephone Seley 6050

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Kúpüvanyi Sztáblenoga poszojila, Grüntalasznosztí, vu zvönnejsnye országe peneze i sifkárte posilanye znájvéksos zadovolcsesinov szpunili vszákomí.

Vszákomí onomí, steri scsé szvojo rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszskoga eszi szpravití, mí szprávimó vsze potrejbne písma za tou potrejbcsino brezi vsz sztrokskov.

PENEZPOSILANYE

Mí dolláre posilámo vu Prek-murje, Bánát, Bácska, Szla-vonie i na Vogrszko.

Gvüsenosztí-Kiste

Mí z-árende dávamo Ogviá-snosztí kiste za \$3.00 i više na leto

NE TRPITE!

Nega níkaj bougsega za vase DRVÉNE ZSILE I BOLEČSE SZKLEPI. Za vaso BOLECSINO na kraje i za HRBET ali drüge reumáske bole-csine, kak pa

BEAR BALSAM

Prvle kak bi kaj drügo núcali szprobaite eó csüdoovitno vrásztvo i vi nigdár nete núcali drügo. Jezero-jezér núcajoucsí tou právi ka je tou náj-bougse na szvejti.

Kúpíte szí eden glazs za 35c escse dnesz od va-sega patíkusa ali vrásztvo trzejoucssega, ali ne vzeimate níkaj drügo. Csi nedo meli v-szkladár-nici povejte nyim naj vam szpráviyo; pokázte nyim eto glasenýé. Ali pa csi ví scséte, písate zdráven knam i poslite 40c naj vam mí lehko poslemo na ednouk.

Central Drug Co. Center St., Shenandoah, Pa.

— Agente iscesmo vszepovszédi —

ZA ODAJO

Eden prvi kláš hram je na odajo, 1264 East 3rd Street. Jeszte vu nyem 9 hízs i koupanca. Elektrik, gáz i voda. Boiler na toplo vodou. Garázs za 3 automobile.

Zglászite sze pri;

MILLER MOTOR COMPANY

Third Ave. & Broad Street

Bethlehem, Pa.

Bell Telephone 2678-R

Naznánye Szlovenci!

Szpostenyom naznánye dáva vszém postüvanim szlovencom, ka szva

BALKÁN BOTTLING WORKS

iména szouderszko trzstvo prejk vzela, z-sterim va posteno i rédno szlúzsila náj podpérajouce. Prosziva postüvane szlovence za podpéranye.

Németh i Gajnik

1738 E. Mechanic Street

Bethlehem, Pa.

NAZNÁNYE ZSENSZKAM!

Z-postenyom naznánye dávam vszém szlovenszkim zsenszkam i deklinam, ka szam pod 209 Mechanic St.

"HAIR DRESS PARLOR"

odprla, gde na szlúzsbo sztojím vu vszáksem vrejmení postüvanim szlovenszkim zsenszkam i deklinam. Domou k-hrámi tüdi prídem vlaszé prát. Gvúšno vrásztvo prouti vlaszi dojidenyi i lúszkam.

Mrs. MARTINKO

VELKA VÖODAJA
Organdie i Voile

McCALL
PRINTED PATTERNS

McCall Printed Pattern 3806

Pamucsen Poplin

Je edno odloucseno blágo za té mále solszke pojbe. Golejr, manzsete i odspodi kak sze zvészze je stráfaszto. Ví tou lekho naprávite vu pár vóraj. McCall Sivátno je rávno zdaj vóprislo

Rédne 50c, 59c, i 75c

Vrejdnoszti za . . 39c Yd.

TUB SZVILO—36 colov sürko szíve, bejle, erdecse i bejle stráffe má. odávalo sze je návadno po \$2.50 Vu etoj odaji za \$1.98 Yd.

Odaja od Dományi
Oblejcsav za \$1.19

Zgotovleni szo z-mocsno-ga ginghamu vu lejpi csíszti fárbaj velki i máli piknyaszti i szploj csíszti. Okincseni z-lejpi golejri manzsetami i zsepkami.

Velikoszti 36 do 50 rédne \$1.50 vrejdnoszti speciálno za \$1.19

Bungalo Förtocje—Gingham i Chambrays \$1.25 vrejdnoszti za 98c

VELKA CIPELNA VÖODAJA

Za \$2.95 — Zsenszke i rasztéce Deklinszke Pumpsze i Sandalsze z-patent, colt i csarnoga kid ledra. Rédne \$3.50, \$4.00 i \$4.50 vrejdnoszti za \$2.95

Za \$3.95 — Zsenszki pumpszki i oxfordje, viszike i niszike peté vu vsze féle ledri, csarne i zsute fárbé. Vrejdnoszti do \$7.50 odájo sze za \$3.95

DEGNAN'S

THIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI
VU

NEW MERCHANTS HOTELI
BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájbookse vöobszlúzsávanye. — Primejrna cejna
W. E. HOCH, Lásztník.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Potom pa popádne li z-rokámi cseha, ino z-táksav szílov trószí, sztêple nyega, da nyemi rogácse vszáka csonta v-téli, i on sze Miklosi klecsécs etak moli :

"Proszím te, színek moj, nemaj me fundati, vsze moje poistvo ti rad scsém tádati, dvanájszet vítézov drágo, lèpo vrédnoszt, i z-mojov oszobov vréd v-žo mojo vládnoszt."

Toldia szrdce sze nagne na tó prosnyo, "bojdi szí — velí — jasz vsemem tó poistvo, ali za szébe ga zadrzsati nemam, materi ti vmorjeni szinôv je tá dam.

Zdaj ti kak álmostvo zsítek tvoj nazájdám, ali od tébe dônk tó prízego csákam, da, csi bi sze tvoj dom taki vtono v-môrje, vecs na eto zemlô nepololzsis nôge."

Vsze oblúbi zdaj cseh v-velikoj bojazni, i k-csuni ideta v-miri i vüpazni, ali cseh za hrbtom potégnovsi rozsje, szkrivoma k-Toldii ze-vszo mocsjôv vszecsé.

Na szrecso Toldi tó vu tenyí Dünaja váravsi, popádne za rozsje dévaja, Klecsécs tróbi zdaj té: "milosceso ! milosceso !" "Proszí jo od Bogá ! eto más pôť ! szrecsno !"

I tak z-lasztnim mecsom ga zdaj lepou vuszpi, z-tém nyemi vekvecsno milosceso podelí, v-megnenyí odlôucsi glavô od zšívota, tak da sze erdecší mecs od krvi vértá.

Toldi pa na mecsi nyô kumesz podrzsi, od hrabuke cêla okroglína rümi : juvcesejo v-radoszti, zásttave vetríjo, Búdine goré od náglasza grumíjo.

Vmorec právi ka ga je
farmera zsená napelala
na vmorsztvo

Szedenájszet lejt sztar decsko je zšívó z-farmera zsenouv od tisztoğa hípa mao kak je farmer mrou

Middleburg, Pa. — Ralp Shadle, 17 lejt sztaroszti decsko je szlúzsó pri Harwey Willovi, ali zdaj szo ga doli príjálí drzšélszki policáji, ár je z-tém tozseni, ka je on szám rad doli sztrejlo szvojega vértá preminoucsse leto november meszeca. Kak szo ga policáji notri odegáli i vu vouzo djáli tam je vesaszi tou pravo ka: Ona me je na otu napelala naj naj ga zaprávim.

Mrs. Willov, dvoje decé mati, kak policáji právijo, je zšívejla z-Shadle-om od onoga vrejmena mao, kak je nyéni mouzs pokojni. Nyou szo tüdi vu vouzo odegáli ino szo jo tam zdrzsali brezi vsze zagvúsanoszti.

Mládi Shadle je szvoje delo etak naprej dao : "Ona me je na tou gnála naj jasz tou vsinim, ka szva teda lekho eden ovoga. Nyéni mouzs i jasz szva sla sztrejlat preminoucsse leto novembra i kak je on naprej sou za zácami jasz szam ga vu glavou sztrejlo z-mojov lasztivnov püksov."

Drzšélszki policáji szo zse oszen meszecov delali na tom, ali nej szo mogli sztálno znati ka, sto bi mogo toga farmera sztrlítí, ali kak szo zdaj toga pojba mocsno pritiszkávali naj ovádi, ka zná od toga dela, zdaj je te vsze vöovado i szvojo lubo je tüdi notri za szebov potégno.

Trém vcsíníte dobrotó : szebi, glasúvajoucssemi i nam, csi sze pri kúpványi szpomenéte, ka szte storosov glasenyé vu nasi novínaj csetli.

Ponücani Masínov odaja

1-za 4 lüdi Chandler Touring
1-za 4 lüdi Perless Coupe
2-za 5 lüdi Ford Touring-a
1-1 ton Ford Truck
1-za 7 lüdi Hudson Touring
1-za 2 csloveka Maxwell Road.

HOFFMAN MOTOR CO.

Stutz, Rickenbacker i Jewett
Masíne odávamo

46 E. Broad Street
Bethlehem, Pa.

Phone 19

Nazáj dájo Fritch-a víno

Merrick, New York okroglíne prohibicionszki paziteo je zapouved vödao, ka sztiszte pítvine, stero szo prohibicionszki agentje preminoucsi pétek nepravicsno doli préjálí ino odpelali z-Hugo Gilbet de Fritch East 54 streeti bodoucssega hrama, sztou box pálinké i vína naj vesaszi nazáj odpelajo.

Od té pítvine odpelanye je zavéznsko preiskávanye zíslo prouti szúhim agentom ino sze je tou vözvedlo, ka warrant, na steroga szo notri vu hram sli ino pítvino odpelali, je po krívój pouti v-nyígve roké priso, ár je vu warranti tákse bilou szpízszano, stero nega vu tom hrámi. Vu warranti je tou sztalou, ka vu tom hrámi na drügöm i na trétjem stouki vnocsi kresma jeszte. Stero je nej isztina.

Fritch, kí je szpoznáni sport cslovek i nyegova zsená je bívssega prezidenta Taft-a — zdajnsnyega U. S. Supreme court bírouva zsené szesztra szta nej bíla domá gda szo szúhi príslí po pítvino i tak zdaj nyídva touzszita szúhi, kak szo szméli vu nyígovi hram notri idti.

Dvej deteti szta sze
vtoupile v-koupanci

Chicago, Ill. — Obinyeno vkúper drzšécsíva pét lejt sztar Ruth i szeden lejt sztar Edward, jedína deca Mr. i Mrs. Seigl-a szta sze v-toupila vu koupanci vu nyígovom hrámi

Tecsász ka sze je deca spílala vu koupanci v-steroj je nej bilou vodé, je prísla szouszedica k-Mrs. Seigl-ci na málo pogucsávanye. Malo potisztom je Mrs Seigl právla ka, kak je tou, ka je deca tak trno na tiloma, zagvúšno sze dobro csútita pri spíli. Na hitroma notrí odpré vu koupanco vu steroj je zse voda malo nej prejk tekla. Deca je zse na pouđi lezsale v-koupanci brezi szítka.

JESZTEJO

táksi politikuske, csesztnicke trzsci, steri ne glédajo z-príjavními ocsámi nász privandrajoucsse, — tou mí dobro známo. Táksé lüdi mí tüdi ne vídimo radi okouli nász. Ali jestejo tüdi táksi, steri p-stíjajo, lübiyo privandrajoucsse lüdsztvo, — tou szo nasi príjatelje. Táksi szo tiszti trzsci, storosje, steri nász podpérajó, gda vu tühínski novínaj glászijo, záto nam je duzsnoszt tiszte tüdi podpérati. Prvle, kak te sli kúpvát, poglednite, glasúvanye vu nasi novínaj !

Hellertown zse tüdi
moderni gracšúje

Veszniczki tanácsnicke szo kúpili Lungmotor i motorbicikli policája szo vu delo posztavili. Mocsno pázijo za tisztimí, kí nágló vozijo.

Hellertown de zdaj poetom-toga meo bránitelsztvo pri neszrecsaj, gda sze stoj vu vodou vtopí, ár szo veszniczki tanácsnicke kúpli eden lungmotor, steroga pri táksi neszrecsaj nácajo. Za té lungmotor je nábole delao Dr. W. H. Rentzheimer i edno drügi pár prebiválcov, steri szo prosnyou notri poszlali pred tanácsnicke, naj tou kúpijo, ár pri neszrecsi níka nega szí vu roké vzéti. Té lungmotor zse ete keden dobíjo i kosto de pouleg \$200.

Tüdi eden extra bicikli polcáj je vu szlúzsbo bio djáni, koganájvéksa duzsnoszt je paziti za táksimi, kí nágló pelajo z-automobilami. Pred trejmi kédnami szo prineszli edno zravnyane, stero pripovej nágló voziti automobilam po Hellertowni i od tiszti mao szo zse \$133 notri vzéti od táksi lüdi, kí szo pokastigani zavolo nágló pelanya.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novín !

Speciálna Odaja

Zsenszki patent leder zremenom pumpszki szo bílí \$4.50 zdaj \$3.45

Zsenszki zsuti oxford szo bílí \$3. 50 zdaj \$2.50

Zsenszki szejri pumpszki szo bílí \$6.50 zdaj . . \$4.95

Zsenszki springom podpérani stout forme pumpszki i oxfordje, steri szo bílí za \$6.50 zdaj \$4.45

Zsenszke zsidene dobre Strunfe 69c

Moski za delo cipelje, steri szo bílí \$2.95 zdaj \$1.95

Moski \$5. \$6. oxfordi zdaj \$3.95

Moski \$5.50 csarni szvétesnyi cipelje zdaj \$3.95

Pojbinszki sznikerszje dobro naprávleni . . \$1.49

Vszí \$1.25 sandalszje zad szamo 95c

Znízsena cejna na vszej decinszki cipelaj

EMIL MARKOWITZ

729 EAST FOURTH STREET BETHLEHEM, PA.

Vzsívajte Spilo

koncert, opero ali 'movie' popolno zdobrími ocsámi. Tou je nájvékse trplejnye kak vam, tak drügim, csi azte vu veszéom meszti i te vam z-oucsí szkuzé te-csájo ali vasz pecsájo ino vam erdecse grátajo. Zavlúpajte na nász naj vam ocsí vu dobro posztávo denemo naj lekho vszivate veszélo dobre dela vu vszilejnyí. Prídte escse dnesz.

Mí szamí brúszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D.
OPTIKÁR

127 West Fourth Street

Bethlehem, Pa. (So. Side)

PAZKA !

PAZKA !

Vszí tiszti, steri prehládjenoszti, reuma, plácsnebolz-ni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obiszti; zsalodnom betegi ali vu kaksem drügöm betegi trpíjo, naj sze zvúpaznosztjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone : 2174

Munsájnárje pa- zite sze!

Deportejrati do tiszte tühince, steri alkoholno pítvino kühajo. — Zgljale szo sze zavézniske oblászti vu pregányani tiszti lüdi, steri palinko kühajo ino szo nej pörgarje etoga országa

Za bootleggere sze zácsa bozsno goditi, ár vu Philadelphiji tiszti tühinszkoga ploda lüdje, steri do vu tom váras do zavézniske oblászti oszojeni zavolo prelomlenya pítvine prepovejdanszke právde — vu zouszednom poszigurnom kastiganyi dobíjo tao. Tou poszebnobno kastiganye bode: deportejranye.

Coles zavézniske právdénik je za toga cíla volo doszta konferencijov krzsao z-szühimi agentami ino po szprávléní prídákaj szo konstatejrati, ka vu ednom leti zavolo prelomlenya prohibicioniszke právde med pokastiganimi lüdmí 90 percentov je tühinszki lüdi, nej etoga országa pörgarov bilon.

Med tejmi tühincami jeszte blüzi 62 percenta táksi lüdi, steri od 5 do 20 lejt prebívajo vu etom országi brezi toga, ka bi szvoj pörgarszki papér poszküszili vözvétí. Dvá bogátiva i nej pörgara szta prisla pred zavéznisko oblászti kak bootleggera preminouese leto szeptembra — je zglászo vö Reiben B. Sams prohibicioniszki komiszár — ino tejva pri obszodjenyi zacsnejo deportejranye.

Opomínamo vszákoga szlovenca, ka naj sze trno hábajo toga, ka bi vu táksi konfliktus prisli z-prohibicioniszkov právdov, ár ji nalehci doszégne ona nevarnoszt, ka do ji deportejrali. Tiszti, kí szo do eti mao nalehci vzéli szühe právde prelomlenye i kastiganye, zdaj szí naj dobro premíszlijo, ka do csiníli, esi nescejo, ka bi ji poszigurnoj prohibicioniszkoj právdi poszlali vu sztáro domovino, stere sze szkoron vszáki trno bojí.

Lenin kak lejpi mrtvec

Novinpiszátelje szo poglednoli Lenina pobalzsamérano mrtvo tejo vu skriníni...

Nikolaj Lenina, szovjetske republike mrtelnoga predszenika mrtvo tejo, stero vu ednoj hermitiesno zaprejtó glazsenoga pokrvala skriníni lezsi, szo zvönejsnyí országov novín piszátelje poglednoli preminoueso szoboto.

Balzsamérarje szo isztinszko esúdnó delo odpravili, vu znánye vzévi tou, ka je Lenin zse dugi cajt mrtev ino záto itak je nyegov obráz i tejo esce cilou vu popolnosztí. Vszí tiszti, kí szo Lenina vu zsítíki poznali, tou právíjo, ka sze je vu nyevoj mrtelnosztí nika nej premenila zvönejsnyoszt.

Obráz sze za normáliskoga vídi ino cejla szpodoba je táksa, tak da bi zsív cslovek lezsao vu skriníni.

Bethlehemszki Banki

stere porácsamo nasim szlovencom, kak nájpstenejsa i zavüpana mejszta za sparanye i povnozsávanye nájké-
sega kincsa : PENEZ.

13990

ZADOVOLNI VLOZNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szvekle poszvedocsi, ka vöobszlüsávanye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznato.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT

nas bank vszígdar vu voditelszkom
pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbé

Notrivlozsbeni penez suma je vecs kak
sészst million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájkéksi Bank vu Bethlehemi

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozeni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sífkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár po toj kvoti doszta menyé lüdi püsztíjo v-Ameriko. Prídte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetloscsenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sífkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZENI PENEZ PLÁCSAMO
3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLÓZSENE
od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VARMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO. INC.

Z-nouvimi masinami moderno notrivpelana Stamparija. — Oprávla szakseféle stamparszko i knigovezárszko delo vu nájkraclisem vrejmeni, vu nájklepsem vöposztávlenyi za nájk: bole rédnó cejno. ::

“Amerikanszki Szlovenčov Glász” stamparija

FRETASKI FISKÁLIS

Isztinszka zgodba

Vesaszí ovádímo eti vu zacsétki, ka od Reich Vilmosa trentonszko fiskálisa jeszte gues. Isztinszka zgodba je od zacsétka do konca ino engliske novine szo tüdi doli szpíszale tou delo.

Ládas Sándor szalon má v-Trentoni na Union i Ferry streetov kükli. Tü mejrí ono pijacsíco na tou valon szvojm zavüpním lüdm. Pozna on zse szvoje lüdi ino ji vöobszlüsí prijaznívo. Trno je eden réden, dobroga szrdeá cslovek.

Ali vesaszí zablódi nájké-nejsi cslovek tüdi. Tak je Ládas Sándor tüdi zablódo.

Tou sze je bár esce premi-nouese leto zgoudílo, tak pred pár dnévami Stevan krála szvétkom. Dvá potívajouese forme csloveka szta prisla notri vu szalon ino szta proszila od nyega táksó pítvino, zsterov bi szí “zész” pogászila. On je pa dao nyima; táksó pítvino je dao nyima, stero bi nej bilou szlobodno. Vecs percentov je bilou vu pijacsíci, kak pa kelko právda dopüsztí. Táksó pítvino je dao tém poutnikom jedíno z-dobroute, bár bi sze nyemi prvé bole rouka sztrla, kak je pa kupice pred nyidva naléko.

Ar potém je bíla velka nevo-la! Tejva dvá poutniva csloveka szta szamo bílá tak oblecseniva za poutnika. Nej szta bílá tiszti potívajouesiva csloveka, ali bílá szta officiálniva szluga prohibicioniszke právde.

Pri tom szta Ládas vesaszí zadoubila ino je slo gorizglásenye prouti nyemi vu Newark váras na visíse szoudnistvo.

Pozávén líszt je tüdi doubó Ládas, ka te pa te naj rédnó tam bode ino vej de zse csüo, ka csáka tam na nyega.

Znati trbej eti tou, ka tákse právdensztvo je zdaj zse nej spájszanye. Vu zacsétki szo szamo na pár sztou dollárov pokastigali csloveka, ali níkak od níkecs szo sze zdaj trno notri vmejsali vu pravice obszlüsávanye ino právde vádba je tou grátala, ka za kaksestécs málicsko prekacanye vesaszí na sészst meszecov denejo na hladno csloveka etoga hípa zavolo presztouplenya szühe právde ali zvön toga do esce deportejrali tüdi, steri je nej pörgar etoga országa.

Pred táksi sors je glédao tüdi Ládas kuma.

Kama sze obrné táksi neszrécsen cslovek inam, kak kednomi dobromi fiskálisi! Záto je Ládas tüdi odneszo pozávajouesi líszt k-Reich Vilmos fiskálisi.

Tiszti je prejk pogledno tou píszmo ino je Ládas nyemi pövedo vsze tak po isztinszkom, kak da bi szí pri popi szpövedávao. Fiskális ga je pa li poszlühso, poszlühso, ali za cejli szvejt je nej guesao vmejsz; edna rejes je nej doszta, niti telko nej. Szamo je kumao zglavouv na szalosztí. Na szlejdnye je szamo telko z-mrnyavo, ka:

— No, vej mo szí tá.

Ládas bi bár tou rad csüo, ka nanes nyemi nede trbelo tá idti, ali bogme fiskális je nyemi tákse potroustanye nej pravó. Esce je tou tak v-en kraj pövedo:

— Máte koga, stero ga lehko tá pripelate szebov?

— Kama? Na szoudnistvo?

— Tá

— Vej... esi szamo szvojo zseno nej?

— Nemíszlim zsenoszko, moski more bidti.

— Vej pa esi rávno trbej, ednoga lehko szprávim. Zakaj ga?

— Szamo! ka naj trijé bode-mo.

— Te pa dobro — je odgo-

voro Ládas Sándor ino je odí-sao med velkim düsevním dvo-jüvanyom.

Priso je te velki dén, gda do mogli idti vu Newark, gde ga na odgovornoszt posztávíjo.

Kakda je Ládas notri sztou-po vu fiskálisovo officio, tiszti ga je vesaszí tou pítao, esi je pripelao szebov csloveka?

— Yes, pripelao szam mo-ge kumo z-Bordentowna. Vönej csáka na streeti.

— No te lehko idemo vu Jezusovom iméni.

Kakda szo notri szí vu právdenszko hizso, fiskális je ednó tamtá drzsao prouti tiszto-mi mesztí, gde sze bírouvíje, fiskálisje, policáji májo segou zdrzsávati.

Ládas Sándor je tüdi presz-tráseno za nyim sztápao, ali fiskális ga je doli szkívaó:

Ví szamo osztante tü odzaja, szedite szí doli med lüdsztvo ino negucsíte niti edne rejesi.

Ládas sze nanes nej vidlo tou delo, ka ga lasztiven fiskális tak po prousznom tam povrzse. Ali esce sze je szamo te zacsno esüdivati, gda je vido ka fiskális kiva nyegovomi kumi ino ga pela pouleg szébe notri vu zouszedno hizso. Tam je doli szeo pri nyem ino je zacsno guesati zsnym z-velkov prijaznívosztjov.

— Da bi ga vrág vzéo! glé-daj li, kuma esce vecs poste-nyá má, kak pa jasz?

Nadale nagledúje ino vídi. ka szta tam tiszti dvá potívajouesiva csloveka tüdi, da bi nyidva bár... Zse szta sze naprej szmejála.

Páli naprej príde eden z-ocsálami, píslívi cslovek; té je gvüsno tozsécsi právdénik.

Rejszan je on bío rávno! Poklono sze je fiskálisi ino szta szí v-rouke szégnola:

— How do you do?

— Tü máte szvojeja cslove-ka? píta te ocsálasztí od fiskálisa, kí je rávno szploj pred kumo sztoupó.

— Eti odzaja je, — ercsé fiskális ino z-prsztom pokázse nazáj.

— Te pa lehko zacsne-mo!

— Nemáram, lehko zacsne-mo!

Ino szo zacsnoli tozsbe raz-právlanye.

Szoudnistvo je vö szkrícsao, ka esi je tü Ládas Sándor, kí je z-etim pa z-tisz-tim obtozseni?

Na tou gori sztáne, potílo sze je lepon ino je odgovoro. ka je tü obtozsene pa on tüdi, kak nyegov právdenszki namesztník i bránitelszki fiskális.

Ocsálasztí cslovek, kakti právdénik, je na tou vesaszí naprej pouzvao oniva dvá potívajou-esiva csloveka, tiszti szta gorídjálá roké na szvéto bibli-ó ino szta gori priszégno-la, ka ta isztíno guesala pred právdov.

Naprej szta dalá, ka lání augusztusa kak szta sla nyid-va notri vu Ládas Sándora szalon ino kak szta proszila i doubila tam za peneze táksó pítvino, vu steroj je trno doszta percentov bilon.

Gda szta vöpövedala szvoie vadlívánve, zviseno szta glé-dala na fiskálisa, kí sze je szamo poszmejávaó ino trafuno glavou, ka je tou nemogoesno.

— Nevöríem íasz tou, ka bi vama Ládas Sándor alkoholno pítvina dao, nevörjem jasz tou níkak nei.

— Nej? pa zakaj nej?

— nálezno píta právdénik pa dvá financa tüdi.

— Záto, ár je Ládas Sándor táksi cslovek, kí nevesíní hído djánye.

Zdaj je pa tak csinio.

— Pa je nej csinio.

— Pa je csinio. Obemadvema je dao Alex edno-edno kupico.

— Ládas ka bi dao?

— Tiszti, kí tam szedí, ní!

— Ete tü? píta fiskális, na pri nyem szedécsaga csloveka kázavsi.

— Tiszti bogme, kí tam pri tebi szedí na sztöuci.

— Lázs je tou, velka lázs.

— je odgovoro fiskális na zdr-ni.

— Eeejha! — sze je zdaj zse szászo ocsálasztí právdénik tüdi, tou je velka rejes — tákse pövedati právdenszki lüdm. Vej sze vesaszí vö-nájde, vö ga opítajo nyega szamoga.

Potisztom szamo kívajo z-velkov náglösztjouv kumi. Tiszti je pa nej bío trno ob-hoden vu táksém právdenszkom guesi, szamo je z-polojna razmo cejlo ino je zse nej bío mrtev pa nej zsív, natelko sze je presztráso; za szvéto szí je tak miszlo, ka zdaj nyega zapréjo notri meszto kume, da sze tak szílijo. Ali záto je cou pred právdenszko szto.

Tam szo pred nyega drzsali biblijo, na tiszto je gori djao rokou ino kanceliszt je gori-pravo pred nyim priszego.

Sziromák kuma, razmoje tüdi, pa nej tüdi, nego on je li nazáj pravo, ka “yes”. Ka bi pa naj pravo cslovek táksega hípa drügo?

Komaj je pravo vö kuma te “yes”, pred nyega szkocsi právdénik, ka ga zousivouesi posztáví z-dvema szvedoka. Prvé ga je opítajo, kak sze píse:

— What is your name?

— Who? me? — je pítao kuma zvelkim zoszáganyom, ednók k-ocsálasztómi csloveki obrnovsi, ednók pa k-fiskálisi:

— Ka kak sze jasz písem, tou me píta?

— Tou, tou! — Yes, yes, your name? — szo ga szlíli tiszti vögrszki pa engliszki tüdi.

— Fazekas János. John Fazekas, yessóri!

— Te szte pa nej ví Ládas Sándor, odké szte pa te ví! Sto szte ví?

— Farmerszki cslovek szam pouleg Bordentowna, proszim ponízno.

— Nej trentonszki szalons!

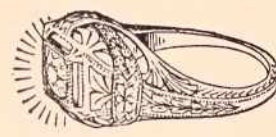
— Nej szam nanes bío nígdár vu mojem zsítíki szalons.

Ali zdaj szo sze bogme povisznole vüja tiszti dvá potívajouesiva csloveka! Nej szta sze bogme poszmejávala vecs; esce szta dobro krejganiva bílá, ár szta priszégno-la na toga pravicsnoga csloveka.

Bírouv je cejlo tozsbo tak vövudro, kak edendvajszt esce ga je ocsálasztí rátao na tou nájbóle. Csi te zse zavolo csemérov ali szramote? Ali telko je isztina, ka sze je Ládas Sándor niti eden vlász nej szklüeso.

Te fretaski fiskális bi sze pa dobro szmejao pod bajuszami, esi bi meo bajuszí.

Plácsajte naprej na:
“Amerikanszki Szlovenčov Glász”

SZLOVENCÍ!

Primeni dobíte vszígdar dobro BLÁGO, kakti na rokou vöre, prsztanke vühanice i vsze drügo zláto i szrebrno poszoudo.

M. FINKELSTEIN

319 1/2 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

Zdrüzseni Drzsél dvajszi prezidentov szo fiskáliske bili.

Csi bi demokrátskoga (!) John W. Davisa odébrali za prezidenta (stera neszezsca sze vendar nezdodí), on bi bio edendvajszi fiskális, kí bi notri priso vu Bejlo Hizso. Do eti mao je szamo devét táksi prezidentov bilou vu Zdrüzseni Drzsélaj, steri szo nej bilí korige fiskáliske drüstva.

Poprejknoa zsítka vrszt, vu sterom szo vu Bejlo Hizso prislí, je bíla pédeszétoszma lejtna sztaroszt. Roosevelt je 43 lejt sztar bio, gda je McKinley-a vu prezidentskoj csészti naszledüvao, on je bio nájmáj-si prezident.

William Henry Harrison je 67 lejt sztar bio, gda szo ga odébrali.

Zdrüzseni Drzsél do eti mao bodouci od 29 prezidentov ji 20 college odpravilo.

Bilí szo med prezidentami táksi, steri ocsejve szo túdi fiskáliske bil: John Quincy Adams, William Henry Harrison, John Tyler i William H. Taft.

Ali tak sze vídi, ka je nájbougsa prilika na tou, ka naj z-koga Zdrüzseni Drzsél prezident bode, je tou, csi je koga oca farmer. Med devétdvajsze timi je eden tucat farmerszki pojbov bilou, — tak sze vídi, vu za Bejlo Hizso tekoucem velkom boji szo oni nájnaprej.

Drügi "chance" je lekar tou, csi je stoj prve edne drzséle governor bio. Coolidge, Wilson, Roosevelt, McKinley, Hayes i Johnson szo drzsélszki governorje bilí, prve kak szo vu predszenisko csészti prislí.

Prezidentje, zvön dvá, — tejava dvá szta Roosevelt i Van Buren bilá, — szo sze vszi na Harding.

engliske ocsáke zezávali. Nyigova familija je z-Anglije emigrálivala vu Ameriko. Jefferson je bár bio szploj englar, nyegovi ocsácke szo z-Walesa prislí vu Ameriko.

Vu zádnyi lejtaj szo prezidentje vszi táksi moski bilí, kí szo szvoj obráz na gladko brili, Benjamin Harrison je szlejndyi bio vu Bejloj Hizsi, kí je szkále noszo. Prvi je páli Lincoln bio. Nyegovo példo je naszledüvao Grant, Hayes, Garfield i Arthur.

Szeden prezidentov je bilou prezbitériánske vere, kakti Wilson, Benjamin Harrison, Lincoln, Buchanan, Polk, Jackson i Cleveland. Túdi szeden ji bilou, kí szo k-episzkopális-komi vadlíványi szlísili, tej szo nájmre republike vu prvi lejtaj meli valánye, vu onom vrejmeni, gda je Church of England-a naszlad esese moesno obcsüten bio.

Med prezidentami szo trijé Jánoske bilí: sztarejsi Adams, Quincy Adams i Tyler. Po pravici bi Coolidge-a túdi med Jánoske trbelo racsunati tou je nyegovo prvo imé. Ali John imé je esese vu ránoj mladostí zavrgo ino meszto tisztozaga drügo imé, Calvin, núca.

Med prezidentami je pék Jamesov bilou: Madison, Monroe Polk, Buchanan i Garfield. Trijé szo Williamje bilí: Harrison, McKinley i Taft.

Intereszántno je tou túdi, ka je doszta táksi prezidentov túdi bilou, kí szo vörnícke bilí szlobodni zidárcov. Tej szo: Washington, Polk, Buchanan, Jackson, Johnson, Garfield, McKinley, Roosevelt, Taft i Harding.

Zavüpavnicke

"Amerikanszki Szlovenov Glász" Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá cstejocsim, ka, kí szi té szlovenszke novine scsé zapovedati, naj szi je szamo pri nasi "Zavüpavnikaj" zapovej i naprej plácsa. Ali kí bi je Zavüpavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovenec, naj vszigidár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tisztoz odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: "Amerikanszki Szlovenov Glász". Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin túdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo, stero mi niti naznánye nedobimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano suno vu réd zememo, kí do meli tákse odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovenov, Glász novin szhájajocsi.

Amerikanszki Szlovenov Glász novin Zavüpavnikov iména:

Bethlehem, Pa.

Bölec András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Doncsesz Jozsef

Elizabeth, N. J.

Gombotz Ferencz

Bridgeport, Conn.

Tkálec István

92 Pine Street

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1913 W. 13th Street

SZLOVENEK neszmi brezi szlovenszki novin bidti. Plácsajte naprej na nase novine!

Delo szi je poiskao goszpon herceg

Némskoga trounosa örocsnika szin je knígszpelávec grátao pri ednoj velkoj firmi

Vilmos herceg, némskoga trounosa örocsnika nájsztarejsi szin, je za prousznov pörgarsz-kov oupravicoz pogledno. Pri ednoj nájsztarejsz némszkoj import i exportszkoj firmi je knígszpelávec grátao. Fírme imé je: Schlubach, Thiemer & Co. Trounosa örocsnika szin je lekar, koncsmár eto pout, dojpovedo z-one szenyé ino z-onoga troustanya, ka bi Hohenzollernje naszkori páli na ládanye prislí. K-toj firmi je nyega oca porácsao ino oca ga je túdi szpervájao tá prvi dén, gda je delati zacso.

Vilmos herceg je 18 lejt sztar ino nyegovo nakanejnye je tou, ka zdaj nájnize zacso ino tak de sze pozdigávao vise i vise, dokécs trzstvo popolno nede razmo. Ovak je pa intereszántno tou túdi, ka pri toj firmi sze dvá hercega delata, Henrik prájszkoz hercega dvá sziná. Tou dobro, naj znájo tej túdi, kak sze krüh pripravla!

Oszen million tonov papéra sze ponüca vszako leto

Vu Zdrüzseni Drzsélaj vecs papérov pontücajo na leto, kak pa drügi országi vszüküper.

Zdrüzsene Drzséle na edno leto vecs, kak oszen million tonov papéra pontücajo, stero je véksa vnozszina, kak pa drügi országoz vszevküper, kelko tiszti pontücajo, csi sze pa na glíno vküper zracuna, kelko na vszáki ország prúde, te Zdrüzsene Drzséle dvakrát telko papéra pontücajo kak pa Velka Británia.

Ali té papér sze ne dela vsze vu Zdrüzseni Drzsélaj, kak polodelszko minisztersztvo glászi, nego té papér vecs kak polovico z-sztároga krája eszi poslejo, ár ga zdrüzsene drzséle tam küpijo. Doeti mao szo trno doszta leszá túdi z-tároga krája eszi szprávlali za papére delanye, ali zdaj poetomtoga do z-véksega tála z-Alaske szprávlali lejsz za papére delanye.

Ka pa bode z-olijom?

Vszáki szi je tou lekho miszlo z-trejnov pámetjov, ka pred zacsetkom odeberanszkoza bojvanya esese ednouk vu plémén vszecsé olíjov skandál, esese ednouk vöpresztréjo koncsmár demokráte té neszmerne svindlaríje vszáki sztrtek, ka naj odeberajocsi pörgarje csiszto vídijo: vu káksi rokaj je bíla ino je zdaj etoga országa adminisztrácia. Meszto toga naednouk sze szpozábijo od olíja. Nej je "issue" vecs oli, neszégnejo radi k-coj panami demokráte túdi nej, kí szo rávnotak velkoga kapitálisana namesztnicke, kak republikanci.

J. P. Morgan, í tam sztoji za hrbtom obádva pártá, sze szkrbí od toga, ka naj ne drasztijo prevecs publikum z-olijom skandálom. Lekho szmo pripravleni, ka odeberanszki boj túhoga otekája bode, koncsmár med tejava dvema pártá, vej je szploj vszeedno, ka steri de obláden: ország szi szamo medtem lekho odeberé, ka goszpon Morgana ednoga ali drügoga namesztnika poszadí notri vu Zdrüzseni drzsél prezidenta sztolec.

Med dvema pártá sze csiszto, szveklo pozdigne vö Robert La Follette-a, Wisconsin drzséle szenátora oszoba, kí je rejszan program dao ino kí sze rejszan za veskoga zsítka csisztozoso i progreszijo bojíje sze duze-duze leita, stero esese nyegovi politicsni nepríjatelie túdi prinozáo ino ga za velko stímaio. Ali dönok jeli obláda posténoszt, veskoga zsítka csisztozosa, progresszív na miszel zocsi J. P. Morgan bankárom? Nedo sze tí bojívali republikanci na nei demokráte prouti La Follette-i, nego Morganovi millioni.

Hamisne deszetke rédijo

Na Federal Reserve Bank of Chicago imé szo po deszét dollárov banke pohamisivali vu obracsái. Banka, stero je fotograférani duplikát. sze zlejká szpozna, ár je hrbet szívi. nej pa kak právi táksi deszetk.

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glasüjejo v-nasi novinaj!

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za káksi koli drügi poszeo szamo prinasz lekhodobite za to nájnizsico cejno i vu nájkraatsisem vrejmeni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbcsina.

T. M. HOGAN
KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Jedini trzsci Aunt Polly i divatni Stout Obüteli za Zsenszke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bilí Obüteo dati.

Velikoszt: 2½ do 12 numere sürki i vonszki.

M. E. Kreidler
i Szinovie

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

SPECIÁLNO

Vszigidár ospicseni klabájszje (Ever Sharp Pencils) i nájbougsa za píszanye péra sze zdaj dobíjo trno fá.

Cejna je püscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbem na dobre péra i klabájsze, naj szi zdaj küpi.

Lehigh Stationary
Company, Inc

14 West Fourth Street
Bethlehem, Pa. (So. Side)

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom. Primeni sze dobíjo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksa lekeriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici núca.

Nega pára v-Bethlesemi i okroglini

PUROX SZOUDI

Stero Horlacher Sör fabrika rédi ino je pripoznana za to nájbougsa. Csresnyov, naranes, citrom, grozdjov, gyagoden, kopüsnicen i doszta drügi zsmajov.

Jedini trzsec:

HORVÁTH GYULA

519 Polk Street — Telephone 201-M

Zapovejte szi edno bakszo ino te vidli rázloesek! Na gosztüvanye, krsztítje i drüge veszélnice vam domou posztávimo pítvino; szamo telefonejrajte.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvnré — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlite kaksá nevola je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnoszti vu zúmi, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vrejndno kak pa millon füntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Tákse KOULICA ZA DECO ksenki dámo

vszákomi nouvomi naprej plácsniki, kí na cejlo leto naprej plácsa na AMERIKANSZKI SZLOVENC OV GLASZ

Cejna \$2.00

Drügocsi je rada sztánola gori ino je z-veszél-jom prijéla k-deli. Dnesz, po neszennoj noucsi, je nyej na zsmécsavo szpadnolo. Glávo szi je za zsmetno csütüla ino med sterim pred málim gledalom szvoje bogáte leppe vlaszé naplela i vu prouszen vej-nec prebodnola, je na pamet vzéla, ka szo nyéna lica brezi návadno blejda, ocsi trüdnoga pogléda, tak da bi betezsna bíla.

Ino rejszan nyéna düsejna sztáva sze je prigljála k-betégi. Tiszto, stero je pred prvejsim dnévom od sztáre materé csüla, jo zmejsalo. Kak pripovejszt sze je zuníla cejla prigodba. Bolejla jo ona miszel, ka zdaj zse niti tou nevej, csido dejte je, ino jeli je nyej za isztino sztára mati ali sztári oca tiszttiva dvá vrlíva sztarca, steriva szta jo gorizhráníla ino szta vszigidár vrlíva bílá kre nyé. Nej szta pítala, stera náj je túhinszko dejte, stero szo nyim na sinyeki povrgli. Razdelíla szta med nami vsze, ka szo meli, pa szta szamíva túdi trno szíromaskíva bílá ino esese szta mogla sztrádati, ka naj nama dáta jeszti.

Ino té Fanny! Zsmíkalo sze je nyej szrdcé, gda je nyej na pamet prislá lasztívna nezahváloszt. Ogvúsana je bíla od toga, ka je ona tiszta, stero je neszmilena mati tú povrgla. Ona je tiszta, stera je nej od nyíh valon, ár bi ovak nej mogla bidti táksa neszmilena.

Gda je zoblekávanyom gotova bíla, vö je sla — vu drügo hizso, gori je odprla okno ino je zacsnola vrdjematí. Presztrla je k-zájtríki ino na stero je mála lapica notri prineszla tople mlejkó, Kalmárovi szo túdi vu szvétesnyem gvanti prislí naprej.

Mari je obema dvema rokou küsnola, ino med sterim szo sze pomali szkázali szvekli tráki na nébi,

— Nemrem trpeti dugo eto zsvílejnye, — povdárja ova z-gyocsom. — Tak szi djáti z-menov! Níti ednoga sztopája nemrem idti z-doumi. Niksega razveszeljávanya nemam. Toga bi sze esese szvétí túdi nevoló.

— Vu nájnóm sorsi szve lekho blájzszenívi, csi máve kaj jeszti, vu koj sze oblejesti ino gyér sze sztaviti.

— Tebi je tou zadoszta, meni nej! Tú povrzsem eto ronyavo meszto. Táksa lejpa dekla, kak jasz, je na nácsisi sors vrejndna. — je povdáríla Fanny, potem je náglo túho grátala, tak da bi vecs povejda-la, kak je scsela.

— Fanny, Fanny! — kriesí száseno Mari. — Ka guesís? Grejsis z-táksimi recsámi.

— Jeli nemam isztine? Oszennájszet lejt szam sztara, vu nájlepsem vrsztí, ino tak morem szpunyá-vati moje dnéve.

Doli sze je lücsíla na posztelo ino je znouva vu velki, tuzsen gyocs szpádnola, med sterim je Mari na szalosztíni glédala na nyou. Pomali sze je szleká-vati zacsnola. Nyéna mislejnya szo esese za ednim na onoj csüdnoj zgodbi hodile, stero je dnesz vecsér od sztáre materé csüla, ino tou je nyej na pamet prisló, ka bi tou nej bílou dobro Fannyki znati, ár bi esese csüdnejsze miszli zbüdílo vu nyej.

— Ali, znam ka naj csinécsa bodem! — je szkrícsala Fanny z-nouvím zburkanyom. Za zseno mo sla k-Darnai-ji. Kakse vözgucsanye májo prouti tomi sztári apa, ka nesesejo dopüsztíti?

— Tou právjio: lekhoski i delaogíbaoucscslovek je.

— Ali koncsmár je mládi, ino jasz mo zsensz-

Dobrotivnoszt ino Zvisávanye

Dobrotivnoszt navájati znati — tou je tüdi zouszedna oszno-vlenoszt. Jesztejo lüdjé, steri esi dobro csiníjo, vesaszi sze szkrbijo od toga, ka naj od tisztoza vszáki zná. Cilou z-bobnyarjenom pozovéjo gori lüdsztva pazlivoszt na tou; eszi glédajte, kak vrli szam. Ino esi za szvoje dobro esinejnye nedobíjo poukanye, té na ono naszedüvanye prídejo, ka je nej vrejdno dobrotivnoszt navájati.

Tej lüdi gízdoszt i zvisenoszt tak povejdano na níkoj dene nyigovoga dobroga esinejnya morálno vrejdnoszt. Mentüvájousi násztaj je, ka dónok csiníjo dobro.

Ali jesztejo lüdjé, steri vu szvojem zsítiki nígdár nevesiníjo dobro. Steri nanos nevejo kebzüvati tou, ka jeszte szociálna düsnavejszt tüdi ino ka dobrotivnosztí djánye obogátí lasztivno zsvlejnýe. Nyigova szebicsnoszt je po prousznom nerazmeta ino edna nájtuzsneja szramota cslovece nature.

Lehko sze kebzüje, ka na kelko je prázen táksega csloveka zsíték. Vu kom nájde veszeljé? Csíszto vu penez szprávlanyi? Zbozsno veszeljé. Véndar v-tom, ka z-mozsnimi prílikami láda, stere na drügi lüdi vöponücanýe valániva? Mogoucese. Ali tou je tüdi zbozsno veszeljé.

Abszolútoga szebicsnoga csloveka nájkéksa tragédia je tou, ka nema i nanos nemre meti neszebicsnoga príjátela. Kak bi pa naj bio príjátel tiszto, steri je nej szpodoben na príjátelsztvo? Vej je príjátelsztva edno goridánye, ka naj dobrotivnosztí jákoszt zsvé vu nam ino príjátelsztvo vnozsino neszebicsnosztí pa áldova gotovnoszt tüdi térgya. Kak naj bode áldova gotov tiszti, steri áldova gotovnosztí bívatek nanos nepozna?

Popolno szebicsnoga csloveka po pravici sajnálivati trbej. Sajnálivati ga trbej záto, ár zavolo nyegove szebicsnosztí, dobrotivnosztí zmenkanya vu lejpom i csísztom veszelji nemre tála meti. Sajnálivati ga trbej záto, ár od táksega veszeljá szpádne vkraj, stere nájszirmaski cslovek tüdi — podáni násztajaj — zná szpraviti za szébe. Sajnálivati ga trbej, ár z-nyegovim zsvlejnýom, obhodjenýom oszramotí vsze tiszto, steri je za cslovecsansztvo návada imenüvati.

Tak krátek je ete zsíték ino na tom bi mogli bidti, ka vszáko lepoto, vszáko vrejdnoszt, vszáko bogásztvo, stero zsíték lehko podeli, naj za szébe i za nase blízsnýe szprávimó. Szebicsen cslovek tou vídimó nepozna. Ár esi bi pozno, nej bi sze moglo od nyega racsunati — nájmre esi trejzno pamet má — ka bi tou vídmó, esi vu káksemstécs málom krougi, núcao.

Ka je vrejdno tiszto bogásztvo, stero nevej dati? Ka je vrejdno tiszto imánye, stero nevej prerazmiti? Ka je vrejdna tiszta dobrouta, stere jedina bívoszt je zvisávanye, nádtoszt i szebicsnoszt. Ino trno tuzsno blájszensztvo je tou.

Vipere csemér vu pestinszkó píví

V-Budapesti je po csüdnom sztáni mrou eden kelnar pa eden gouszt

Vu vogrszkom glávnom vársi vszákoga prebiválca vu velkoj nemirovnosztí i szásenosztí drzí eden rejszan csüden dogotek. Tou rejtiko prípetjé má dvá mrtveca.

Remler Márton je kelnar bio vu ednoj ostaríji. Ino trno je rad pio pívo, nájmre frisko na pipo vdárjeno pívo (kakso zdaj domá Mr. Holmik rad pijé, kak nam píse!)

Meo je Remler ednoga dobroga príjátela — toga imé telegram ne szpomené — kí je vszáki bozsi dén notri sou vu ostaríjo, doli je szedo vu "Schanki" ino je pio fájno Dréherovo pívo.

Medszbezo szta pilá, kelnar pa nyegov príjátel tüdi. Kelkostécskrát je gouszt eden krigli píve pristelo, kelnar je tüdi pio z-ednim. Preminoucsi eden dén je té gouszt páli priso.

— Dobro, ka szí priso, — je právo kelnar, — rávno szam zdaj vdaro na pipo edno becsko. Prviva dvá kriglina miva pozsénéva gori.

Pilá szta. Pár minut kesznejszta med neszmernov bolecsínov obádva vküper szpadnola. Dokécs je doktor priso, szamo je szmrt mogo konstatejtrati.

Preiszkávanye je vónajslo, ka je vu becski edna mrtva Vipera kacsá bíla. Vu sörovoj fabriki je níkak, prvle kak szo becsko zateknoli, notri prísla

csemérna Vipera. Tiszta je csemér püsztila z-szébe, steri je oszkruno pívo. Od toga je mrou kelnar i gouszt.

69 lejt sztara zsená, 23 lejt sztar mouzs

Edward Cochran, 23 lejt sztar mladénc z-Detroitá, Mich., sze je oszno z-ednov 69 lejt sztarosztí Mary A. Mayginnis sztárov nénov, z-sterov prejtrno blájszeno zsvé. Zsená sze szkrbí, ka naj nyéni mládi mouzs vu níkom necsüti zmenkanye. Mládi Cochran je peski odíso vu Californíjo, gde Mrs. Mayginnis dvá hotela má na Long Beachi. Tam je manager grátao ednoga hotela te sztäre néne, ino vu tákso formosztá sze polúbila medszebov.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Naznánye Szlovenci!

Vszém postüvanoi szlovencom dam naznánye, ka szam na nouvom meszti

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobí vszefelé jejsztvina ino pívtvina za primejrno cejno.

JOSEPH GOJTAN

817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S CAFÉ & RESTAURANT

Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbongso jejsztvino pívtvino. Vszáki szlovenec bode z-nájlepsim postenýom vöobszlüzeni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni küpiti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoza nájboksega dolhána naprávleni. Jasz trzsim to nájpredneyse blágo, naprebéranye vu vszáksim iméni.

Tüdi vu toj nájlepsoj posztávi decinszko spílo dobíte primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS

923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Stempline

dobíte pri vszákom küpivali esi ví szebov prineszéte eto glásenyé. Mí dávamo szíve (Merchants) i erdecse (Security Stempline.

\$1.00 Zsenszke "Pointex" petámi zsidene Strunfe Speciálno, pár **79c**

\$1.25 Zsenszke Förtöje, steri szo zapranyé — lejpe moude **95c**

\$1.25 Pojbinszki szetkáni Gvanti Speciálno **98c**

\$3.00 Deklinszki piknyasztí Swiss Oblejesi Speciálno **\$1.98**

\$5.50 Zsenszki vsze Wool Crepe Gyanke English Broadcloth Oblejesi Speciálno **\$4.79**

\$5.50 i \$6.00 Zsenszki piknyasztí Swiss vszeféle fárbé Speciálno **\$3.98**

BRONK'S

833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

"Nájbongsi kvalitét za nájnizsiso cejno"

GDA DE VAM POTREJBESINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone, Cedar: 4135-M

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Prídte vu S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

SZLAMENI KOLAPOŠJE

Prinasz dobíte nájlepse Szlamene Kolapose Mí mámo vase mere, vaso moudo i vaso cejno.

\$1.50 do \$3.50

Nouve féle szrakice zgolejrami, stere szo trno prípravne za letosnyo nosnyo.

\$1.00 \$1.50 \$2.00

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdécse ali Szíve Stempline
dobíte z-etim glasenýom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200.000.00 Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende

4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, kí szí scsé dobro frisko meszou küpiti on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi száks, féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529.

Vszígdár dobro i rédno bode vöobszlüzeni, esi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi naj bole postenejse vö obszlüsenýi

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

ka i tou csinim, ka sesém. Ete k-szovszkó lüknyi priszpodoben louzsní hram szam sze zse vu tejlí-düsi navolila. Do sinyeka szam zse z-tejma dvema navolécsniva sztarca, steriva me tak nelübita. Tü nyidva povrzsem tebi. Tí szí nyidva lübezník. Vej tüdi povém vütro Darnai-ji, kí je do vüj zalübeni vu méne. Pa tüdi vörjem! Zdaj je zse gvüšno, ka szam lejpa. Vej mo zse níkak tázsiveli. Tak z-vszákov gvüšnosztjóv, kak szam domá zsviejla.

— Sto zná? Escese hüjsi sors te tüdi lehko döszgne.

— Od etoga? — je szkrícsala na csemeraszti Fányi. — Zsmetno vörjem. Vu táksim zbozsno gvantí! Na szvétek mam eden brnászti gvant, tak da bi sztoz lejt sztara bíla. Persze záto szo küpili brnásztoza, ka naj sze nezamázse. No meni pa rouzsnatne fárbé, szivkaszti, ali bejli gvant trbej, kak drüge dékle májo. Völücsim na okno tiszte presztäre brnászte cote.

Ino na csemeraszti sze je lücsíla doli na van-kis. Vu razburkanó vóuli je bíla, kak csesztou, esi je nej sló kaj po nyénójo vóuli, ali potisztom sze je vtísala, ocsi je zaprla, pa je nej scsela vecs gucsati. Zse je doszta vöpovejdala od szvojega nakanejnya ino sze je bojála, ka jo Mari vöovádi...

Mari je k-szvojoj poszteli szejla ino milüvájous sze je zglédnola na nyou. Nej je razmíla, kak more stoj tak lagóji bidti, tak neszmíleni i nezahválen. Nyénó szródc bi nej bílou za tákse szpodobno, ino bojazno szí je míszlila na tou: ka bode tomi konec?

Fányi je náglo goriodprla szvoje velke, szvékle csarne ocsi.

— No, ka zíjas na méne? — píta na csemeraszti. — Escese szí me nígdár nej vídla? — ino tak da bi sze krepíla z-Márikov, je szkrícsala: — Tak je! Vütro povém Darnai-ji, ka mo nyemi zsená. Nescesm sztára dekla osztánoti. Tou tebi povrzsem. Tí tak nevejs drüge csiníti, kak bogá molíti i delatí. Táksa szí, kak Maríjin kejp vu glávnoja várasa cérví... Jasz szvoj szvejti scsém zsvíeti. Lehko nous!

Márikí szo szkuzé prisle v-ocsi.

— Szamo edno scsém povedati, Fányi: — zacsne po zadüsenom glászi — Ne spájszaj sze z-Darnajom. Neobecsávaj nyemi tákse, stero véndar ne zdrzsís notri. Poznamo ga. Divja, bejszna natura ino bi te bujo, esi bi te na csalejrsztvi zadoubo. Ne spájszaj sze zsnyim.

— Nej szam proszila tvojt tanács! — je právla Fányi na spot.

Notri sze je obrnoula k-sztejni ino z-glínim odüjávanyom je pokázala, ka je za pár minut zse zaszpála, dokécs je Mari níti ocsi nej mogla zaprejtí...

Naszledüvájousi dén je nedela bíla. Vihér sze je vtísao. Na csíszto je príslo gori szunce ino bár je nej szegrejvalo, nyegoví tráki szo sze lesesíli na bej-lom sznejji ino szo za lisesécsega napravíli pregléd-ní határ.

Ali prvle escse, kak bi sze tej tráki prikázali na nébi ino zemlou je escse dvojni oblácsni mrák pokrívao, Mari je na tího gorisztánola ino je brezi zaglúsanya pobrála na szébe gvant.

Vu céркеv idoucsi dén je bio ino do tecsász je escse vszáko delo trbelo odpraviti vu málom hrámi.